

REALITATEA

ILUSTRATĂ

SUPLIMENT

Nr. 902—Anul XVII

30 Iulie - 5 Aug. 1944

CEI 26 DUCI AI ANGLIEI

Cea mai originală aristocrație din lume

pag. 8

ALASKA
PĂMÂNTUL
FĂGĂDUINȚII

Vezi pag. 3

PENTRU
DVS. DOAMNĂ
CURIOZITĂȚI
din lumea largă

SECTORUL MARILOR LUPTĂRI DIN RĂSĂRIT

I.

CAROTELE DELA CIOROGÂRLA

Ne desobișnuim de vorbirea românească. Incepem a numi lucrurile cu alte vorbe decât cele cunoscute.

Am fost la Ciorogârla. Văzând în un negustor, sub acoperișul prăvăliei lui Boghici și Dacu, mărfuri de piață, ne-am zis că le vom găsi acolo mai ieftine ca la București. Deci am întrebat cât costă legătura de morcovi!

Cași cum n'ar fi înțeles cuvântul de morcovi, băiatul care făcea vânzarea m'a întrebat ei: Carotele?

Auziți! nu-i era destul că eu am numit morcovii morcovi. Mi trebuia să se încredințeze că de el e vorba. De acela a întrebat: Carotele?

Da de unde băiatul de lăran să numească morcovii carote?

De! din boieria bucureștenilor cu care s'a întâlnit. Dacă a auzit că aceștia numesc morcovii carote, a schimbat și el vorba de morcovi și acum le zice carote!

Măi-măi, turbate lepre de oameni aceștia, care nu mai știu să numească lucrurile pe românește și le botează pe franțuzește!

Când l-am auzit pe băiat așa, l-am dat cu huo și apoi, în auzul uturor, am făcut un haz răsunător pe socoteala franțușilor dela Ciorogârla.

II.

PENTRU CE SE DAU PORUNCI!

Dacă cetești însă că s'a dat poruncă să nu se mai facă cutare neorânduială pe ulițe, în piețe, în viața de toate zilele, te bucuri, fiindcă îți spui: Eh! de acum înainte am scăpat de cutare pacoste care te supăra!

E poruncă veche la noi să se fie liniște, să nu turburăm traiul oamenilor, să nu facem zgomote care strică tihna locuitorilor. Este frământată în fiecare an.

După o destul de lungă întârziere a o frământa și anul acesta, în sfârșit, am văzut la ziar că iar s'ar dat sloară în țară pentru păstrarea liniștei. Ne-am bucurat cu mare drag, fiindcă sunt destul acei care nu pot trăi decât în hulet și puffm le pasă dacă turbură și pe vecini.

În porunca dată din nou, erau pomeniți și cei cu aparatele de radio. Erau amenințați și dumneilor, dacă vor lăsa aparatele să zbârnăie în voie.

Eu, care am nevoie de liniște pentru cellul și scrisul meu, mă necăjesc pe vecinii care nu pot gusta radio, dacă nu l-or face să fie auzit și de vecin. De acela mi-a părut bine, când am cefit la ziar de înolirea poruncii ca să nu mai turburăm liniștea.

Ti-ai găsit! Parcă este cineva să asculte ori altcineva care să fie socoteală!

Porunca s'a dat, dar năravul merge înainte nesupărat. Trebuie să te zbârlești la cel vinovați și deci trebuie să-ți faci rânduiala singur.

Arhim. SCRIBAN

Vezuviul a crescut

După cum reiese din observațiunile făcute de Observatorul Vezuviului, înălțimea vârfului vulcanului a crescut dela ultima puternică erupție cu 150 metri, în intervalul dela 21 până la 24 Martie. Craterul, care înainte de erupție avea o lățime de circa 80 metri, prezintă astăzi un diametru de 500 metri. Conul de sus este încă acoperit cu un strat de cenușă și lavă de un metru grosime. Muntele care avea înălțimea de 1132 metri și-a schimbat-o aproape la fiecare erupție.

Răzbumarea animalelor

Despre un cercetător german din Indiș se spune că a ordonat să se ardă un arbore carnivora care „înghițise” nenumărate animale din pădure. Din răzbumare el a fost ucis chiar de animalele aceleși păduri, căci — cu toate că arborul făcuse alătea victime și le amenința continuu viața — nu vroiau să se lipsească de mirosul plăcut de putrefacție emanate de victimele arborelui.

Șoricelul lui Schubert

Marele compozitor german Franz von Schubert avea în odaia sa un mic șoricel care manifesta o mare dragoste pentru muzică, ieșind din ascunzătoarea sa și plimbându-se prin încăpere când maestrul începea să facă muzică.

Câte persoane se află la închisoare în Suedia

În Suedia, care numără o populație totală de aproximativ șase milioane locuitori, se găsesc actualmente în închisoare circa 3000 de persoane. Cifra normală a deținuților era înainte de izbucnirea războiului numai de 1800.

Animale care prevestesc vremea bună

Racii se retrag îndeosebi noaptea înainte de ivirea unei furtuni, cu mult înainte pe uscat. În apă, racul este sensibil față de tulburările atmosferice. Pășcarul este în stare să anunțe furtuna cu o zi înainte, părăsind fundul apelor, unde trăiește în nămol, și înolând la suprafață, respirând neliniștit. Multe animale ne indică prin comportarea lor că este de așteptat o perioadă mai lungă de vreme frumoasă. De pildă dansul fântânilor și sborurile cărăbușilor. Dacă barza clămpănește mult primăvara, se poate conta pe vreme frumoasă în lunile viitoare. Dacă însă se observă la potârniche că clocește târziu, putem să ne așteptăm la o toamnă blândă. Dacă păsările călătoare din Nord sosesc timpuriu prin regiunile noastre, ne amenință o iarnă severă. Aceste păreri mult răspândite trebuiesc privite cu oarecare îndoială. Cei mai siguri profeți ai vremii sunt lipitoarele, pășcarul, cintezoii și păianjenii.

De 15 ori căsătorită, niciodată divorțată

Din Berna se anunță că autoritățile americane din New-York au descoperit un caz senzațional de bigamie, constatând că Marlon Stankowich, în vârstă de 35 ani, primea suplimentul cuvenit căsătoritilor, pentru patru soți americani cu care se căsătorise abia după izbucnirea războiului. În cursul cercetărilor s'a constatat în plus că această Marlon se căsătorise în decursul anilor cu alți 15 bărbați, fără să fie niciodată divorțată. Prima ei căsătorie a încheiat-o la vârsta de 17 ani și de atunci și-a luat aproape în fiecare an încă un nou sot.

21.000 kgr. pește prinse de o barcă de pescari

Din Esbjerg se anunță că o barcă de pescari din Hundested a reușit să prindă 21.000 kilograme de zlăvoace care au fost vândute pentru suma de 42.000 coroane daneze. Câștigul record de până în prezent al unei bărci de pescari a fost în valoare de 39.000 coroane. Înainte de războiu era considerat un rezultat deosebit de bun, dacă o barcă ajungea a prinde într'un an pești în valoare de 40.000 coroane.

O expoziție Liszt la Versailles

În cinstea marelui muzicant Franz Liszt Biblioteca din Versailles a inaugurat de curând o expoziție a unor obiecte de amintire. Este îndeosebi vorba de manuscrise și de cupaje de ziare care se ocupă de Liszt și care fac parte din colecția contesei d'A-goult.

Șosea subterană între Elveția și Italia

Elveția proiectează construcția unei autostrade subterane prin St. Gotthard, prin care se va deschide după războiu un drum de comunicație foarte important spre Sud. Acest masiv uriaș dela frontiera cantonelor Uri, Wallis, Tessin și Graubunden a pus încă de multă vreme probleme dificile inginerilor și tehnicienilor. Astfel este calea ferată Gotthard, construită în anul 1872, având 53 de tuneluri pe o distanță totală de 40,7 kilometri. Marele tunel Gotthard, o minune a tehnicii, este lung de 15 kilometri. Mai târziu s'au construit peste St. Gotthard mai multe autostrade, care însă în parte prezintă însă urcușuri foarte repezi și sunt periclitate de m. gheț 9 luni pe an. Inginerul Paul Hoesch din Basel a elaborat un proiect pentru construcția unei autostrade subterane, care va duce prin centrul masivului, fiind folosite și instalațiile de tunel existente. Deoarece autostrada va fi paralelă cu calea ferată, se economisesc o serie de cheltuieli, astfel că realizarea proiectului va costa în total circa 8 milioane de franci elvețieni. Noul auto-tunel va avea o lungime de 32 kilometri.

Germania, țara cea mai bogată în invenții

În toate timpurile germanii au realizat lucruri însemnate în toate domeniile. O privire retrospectivă arată că Germania este țara cea mai bogată în invenții, întrecând America. În Germania revin 9 invenții la 10.000 locuitori, iar în Statele Unite numai 5. Până la războiul de 30 de ani Germania ocupa primul loc în domeniul științific, în Europa, urmând apoi un regres care a fost însă echivalat îndeosebi în secolul al 19-lea. O dovadă pentru întreaga activitate de invenție a Germaniei este și faptul că dela fondarea Oficiului de patentare, în anul 1877, au fost acordate aproximativ 700.000 de brevete.

Contribuția românească la literatura mondială

În ziarul „Die Zeit” din Reichenberg a apărut un supliment dedicat literaturii românești cu o introducere amplă a lui F. E. Gruber, colaboratorului permanent dela București al publicației. Se relevă aci bogăția spirituală și formală a poeziei românești, care descrie mai întâi oamenii și țara, pentru a găsi apoi calea dificilă spre sentimentul național și comunitatea națională. Despre Mihail Eminescu se spune în acest articol că lirica și ideologia sa inspirată de Schiller și romanticii germani reprezintă contribu-

ția binevenită a României la literatura mondială. Autorul se ocupă pe larg cu evoluția poeziei românești după primul război mondial și prezintă noul roman și noua lirică românească. Ca exemple ale literaturii românești sunt publicate o poezie de Eminescu în traducerea lui Konrad Richter, povestiri de Al. Vlahuță și Cezar Petrescu, traduse de prof. W. Schroff și o istorioară de Liviu Rebreanu în traducerea lui H. B. Wagenseil.

Licitația unor prețioase obiecte din antichitate

La Paris a avut loc zilele acestea licitația unor prețioase obiecte antice. Cele mai multe obiecte au trecut în posesie particulară. Muzeele statului au cumpărat un ornament de bronz cu aur din palatul faraonului Ushaba, pentru suma de 8300 franci, și o serie de vase de lut egiptene pentru păstrarea măruntaelor îmbălsămate. Cel mai frumos obiect a fost o statuie antică greacă din marmoră albă, reprezentând un băiat, care a costat 118.000 franci. De asemenea au fost vândute obiecte din colecția generalului Berthier care provin din săpături făcute în Crîmeea.

Cum arăta Cervantes?

De curând s'au prezentat la o expoziție din Barcelona portrete ale poetului național spaniol Don Miguel de Cervantes y Scovedra, creatorul nemuritorului „Don Quijote”. În catalogul acestei expoziții sunt redată o serie de medallii și gravuri pe care este reprezentat Cervantes. Dar prin're numeroasele portrete cunoscute până în prezent nu se află niciunul contemporan. Pictorii, gravorii, sculptorii, etc. au avut ca bază numai auto-descrierea făcută de Cervantes într'un cuvânt înainte la opera sa „Novelas ejemplares”.

A murit compozitorul italian Riccardo Zandonai

Compozitorul italian Riccardo Zandonai a murit la Pesaro, orașul lui Rossini, unde a condus Conservatorul. A atins vârsta de 61 ani. Dintre operele sale cele mai cunoscute sunt „La farsa amorosa”, „Julia și Romeo”.

Câți reni există în Finlanda

Desigur că în timpul războiului numărul renilor din Finlanda s'a micșorat. În regiunile de creștere ale renului din Laponia numărul a scăzut din 1939 dela 196.023 la 104.808. În regiunile de creștere din Nordul Finlandei a regresat chiar cu 75%. Cauzele sunt aprovizionarea cu carne a țării — au fost tăiați în cursul anilor de războiu 220.000 de reni, respectându-se însă crutearea animalelor pentru asigurarea perpetuării — și efectele directe ale războiului. În ultimul timp numărul renilor este iarăși în creștere.

A plouat... cu cerneală

În luna August a anului 1888 a avut loc în colonia Capului o ploaie de... cerneală care a acoperit suprafețe întinse ale țării cu o apă neagră. Acest ciudat fenomen a fost provocat de un praful cosmic sau vulcanic care conținea fier, praful dizolvându-se în majoritate în apă.

În mod asemănător se poate colora câteodată și zăpada. Astfel s'au putut observa la Kap York la Baffinsbay în Groenlanda câmpuri acoperite cu zăpadă de o culoare roșie aprinsă; culoarea aceasta a zăpezii se datorea unor alge microscopice.

ALASKA

PĂMÂNTUL FAGĂDUINȚII

Printre ținuturile stăpânite de Statele Unite Alaska este un exemplu nu numai al bogatelor posibilități de viitor pe care le are U. S. A. pe imensitatea teritoriilor sale ci și pentru evitarea unor greșeli de colonizare caracteristice țărilor capitaliste. Când în 1867, Statele Unite au cumpărat de la Compania Ruso-Americană acest mare teritoriu de 1.4 Km. pătrați cu reduse sume de 7.2 milioane dolari tendințele imperialiste fiind depe atunci tot mai pronunțate. E drept că populația a crescut de la 35 mii în 1880, la 70 mii. Ar uitea însă pe puțin să se încincească sau înzecească dacă avuțiile acestei țări ar începe cât de puțin să fie exploatare.

„Țara fără locuitori” nu este pentru Alaska numai un fel de a vorbi ci — din păcate — o tristă realitate. În loc de o activitate colonizatoare, Statele Unite — fidele imperialismului — caută să transforme Alaska într-o punte de trecere spre continentul asiatic de care sunt despărțite prin recea și neguroasă mare Bering dar de care sunt totuși legate prin lanțul insulelor Aleutine. Viitorul apropiat va determina poate anumite decizii care privesc îndecămp pe acest ținut.

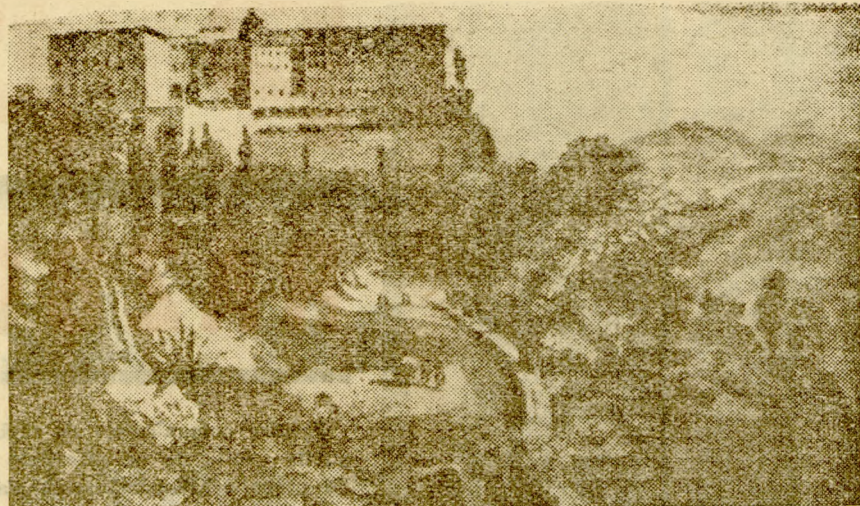
Mai mult din jumătatea Alaskai este aproape neexplorată încoace în interior. Munți înalți până la 5000 m. împiedică accesul și deaceia, aviația aduce mari servicii în această regiune. Populația e foarte amestecată. Pe lângă emigranții albi din aproape toate statele europene în special din cele nordice trăiesc cei locali: indiani și eschimoși. Se hrănesc aproape fără excepție din agricultură vânat și pescuit. Pământurile virgine foarte bogate, care ar putea fi întrebuințate pentru culturi de cereale, zarzavaturi și fructe așteaptă încă a fi valorificate. S'au văzut recolte care au lăsat în umbră toate recordurile.

Condițiile favorabile ale solului colaborează avantajos cu soarele boreal care luminează până în miezul nopții. Vânătorul găsește tot vânatul mare pe care-l poate oferi Nordul, încoacebi animale cu blănuri prețioase ca focii, vidre, urși, hermine, vulpi de tot felul, jderi și altele. Creșterea vitelor este fiște aproape imposibilă. O excepție fac renii, care au fost introdusi în 1892 pentru a creșea es-

chimoșilor reprezentând oca, jumătatea din populație, condiții de trai mai favorabile.

De bună seamă, exploatarea pădurilor e abia la început din cauza condițiilor nefavorabile ale traficului. Dar și exploatarea minieră progresează încet ca toate că ar avea condiții de valorificare mai bune. Furia căutătorilor de aur s'a potolit de mult. Bogățiile subsolului sunt în orice caz estimate ca fiind foarte mari și viitorul ne va arăta care e adevărul și care e legenda. Dar chiar dacă anumite zăcăminte ar fi inexistente Alaska încă ar rămâne o țară bogată.

Americanul din Nord — căci despre alt american nu poate fi vorba — este prea orășenizat pentru a se dedica acestei misiuni de valorificare. Nici un oraș nu-l atrage spre Alaska, unde se află doar mici porturi. Nici Fairbanks portul principal care are aproape 3000 locuitori, nu poate fi socotit ca deuseu comercial cu toată marea lui importanță regională. Expedierea blănurilor și a produselor locale e considerabilă, precum și a peștilor rari printre care somonul ocupă primul loc. Fermierul american nu vine aici căci este mereu cu gândul la „eleganța” orășeană și la „civilizație” iar emigrarea străinilor în Statele Unite a devenit încă de la primul război mondial aproape imposibilă. Astfel Alaska continuă să doarmă mai departe, la fel frumoasei din pădurea fermecată. (UTA).

OPIUM OTRAVA CHINEI

Autoritățile din China naționalistă, au luat în ultimele luni drastice măsuri pentru stărpirea celui mai mare flagel care vreodată a bântuit un popor: opium-ul.

Europenii nu pot concepe grozăvia acestei probleme care interesează nu numai China, ci întreaga regiune de Răsărit a Asiei, de la granița siberiană și până în peninsula Malacca. Patima opium-ului macină nu numai puterea de muncă și nimiceste sănătatea a zeci de milioane de oameni, ea mai conduce și la neînchipuite tragedii sociale și — în fine — este răspunzătoare de risipa anuală a milioane de dolari.

Cultura macului a început în China, acum vreo mie de ani, când grădarii au început să-l sădească în grădinile poezilor și ale înalților demnitari. Mult mai târziu abia, se descoperiră proprietățile medicinale ale sucului de mac, iar primul fumător cunoscut de opium, este un împărat din a doua jumătate a dinastiei Ming. Dar chiar dacă se consideră că în secolul următor patima se întinse în unele straturi ale societății, tot trebuie să se ajungă la concluzia că răspândirea opium-ului se datorește politicii comerciale britanice din secolul al XVIII-

lea și al XX-lea cum și a activității unor comercianți englezi și americani.

Ei au introdus în China opium-ul indian, persan, și turcesc, iar atunci când cultura macului s'a intensificat în interiorul Chinei, societățile de navigație engleze și americane, au efectuat transportul său din interior, către marile orașe de pe țărmul de Răsărit. Un fapt este cert: Anglia a declarat război Chinei în 1840, pentru că autoritățile chineze din Canton, confiscaseră mari cantități de opium indian pe care nu voiau să-l lase a intra în China.

Acum 30 ani, în ultimele zile ale Curtii din Manciuc, mulți priuți și guvernatori căzuseră victime viciului, iar în timpul republicii chinezești, se molipsiseră mulți ofițeri și soldați. Armatele din Yurian, Tzeiciuan și Shansi, erau alcătuite pe jumătate din fumători de opium. Se spunea despre acești soldați că purtau cu ei două arme: pușca și pipa de opium.

În unele din aceste provincii, viciul opium-ului luase o atare dezvoltare, încât mamele își adormeau copii suflându-le fum de opium în gură, iar băieții de 6 și 8 ani se numărau printre cei mai pasionați fumători.

Statisticile oficiale arată că pe exercițiul 1944, opium-ul tindea să producă venituri de 30 milioane dolari numai din taxe și impozite. În China de Nord, consumul opium-ului atinge o valoare de 250 milioane dolari anual. Numai în Peking s'au înregistrat: 20.000 fumători de opium, 52 localuri autorizate pentru fumat, 61 rafinerii și 31 întreprinderi pentru obținerea opium-ului brut. Aceste cifre trebuie luate numai sub toată rezerva. Sunt înfinit mai mulți fumători clandestini, localuri clandestine și întreprinderi clandestine. După o evaluare particulară, cifrele de mai sus ar trebui înzecite. Aceasta ar însemna că numai în China de Nord se consumă opium de 2,5 miliarde dolari anual. (UTA).

A APĂRUT

Cea mai plăcută revistă pentru copii și tineret, care publică bilunar povestiri distractive, fabule, humor, desene și versuri ale cititorilor

ZIARUL COPIILOR

O publicație neîntrecută în acest gen care stărnește admirația tuturor acelor care o citesc.

16 ... 25 ...

CE SĂ FAC CA SĂ-L PĂSTREZ LĂNGĂ MINE?

Nu-i nimic de râs! Intrebarea este foarte importantă și foarte serioasă. A fost formulată, de mii de femei, în toate timpurile; și în toate timpurile femeile au găsit un răspuns și întotdeauna spre deplina lor satisfacție. Da, spre deplina lor satisfacție, dacă nu întotdeauna prin aceleași mijloace.

Intr'adevăr, cărei femei i-ar veni azi în minte să prepare iubitului ei un filtru amoros din... broaște fierte?

Care din contemporanele noastre s'ar simți în stare să urmeze acea rețetă a veacului trecut, care recomanda, pentru păstrarea credinței celui iubit, inimă de broaște testose la frigare?

Astăzi suntem mai puțin romantice și mai raționale; nu mai învoicăm supranaturalul când este vorba de lucruri firești; am renunțat la orice ajutor care ne vine din afară și, în lupta pe care o ducem pentru cucerirea bărbatului, am învățat să arătăm de ce suntem în stare.

Călite de viața emancipată, am creat acei tip de feminitate rațională și fermecătoare care place bărbaților de azi. În această îmbinare de forță și de slăbiciune, în această fuziune de maturitate umană și de farmec feminin, în această combinație de virtuți domnești și de roșu de buze se află

(Continuare în pag. 2-a)

P A G I N A

RĂZBOAELE ȘI MODA

Printre comunicatele de război și știrile venite de pe diferitele teatre de război ale pământului, s'a strecurat zilele trecute știrea că moda denumită „swing” (unli o numesc nebunie) ar fi fost înlocuită cu moda numită „su”.

Înainte de a vorbi despre această din urmă, să aruncăm o privire retrospectivă asupra diferitelor schimbări ale modei, născute în timpul războaielor sau în cursul epocilor revoluționare.

Un studiu comparativ al istoriei universale și a modei, scoate în lumină un fapt incontestabil: de când omenirea civilizată s'a lăsat tiranizată de decretul fără apel al modei, s'a dovedit că schimbările de modă sunt mai violente și mai frecvente în epocile turburii, în decursul războaielor și al revoluțiilor decât în epocile pașnice. Fenomene sociale violente influențează moda cu mai multă tărie decât femeile și bărbații care n'au altă preocupare decât exteriorul lor.

Ar fi inutil să ne întoarcem privirile în antichitate pentru a dovedi cele de mai sus. Cel ce cunoaște istoria știe că cruciadele au influențat moda tot atât de mult ca și războaiele italiene sau cele spaniole.

Războiul de treizeci de ani a lăsat o pecete neștersă în moda epocii. Revoluția franceză și războaiele napoleoniene au creat și ele o modă depășită apoi de celelalte revoluții și războaie care s'au succedat în timp.

Epoca cea mai apropiată de noi, a fost aceea a revoluției din 1848 când întreaga Europă a fost cuprinsă de neliniștea idelilor noi, democratice. În această perioadă, costumul feminin și bărbătesc au suferit schimbări importante. A urmat apoi o perioadă de stabilizare care a luat sfârșit cu prilejul primului război mondial. În timpul acestui conflict, costumul feminin s'a simplificat, datorită faptului că femeia care trebuia să țină locul bărbatului plecat pe front, nu mai putea să-și îngăduie o costumatie complicată care cerea timp și o îngrijire specială. Fustele scurte și cămășuțele transparente au luat locul complicatelor dessous-uri și jupelor lungi.

Înainte de războiul actual cine ar fi putut crede că trei sferturi din populația feminină a globului va purta pantofi ortopedici cu talpă de lemn? Moda aceasta impusă în anumite țări europene, de necesități economice a cucerit America, unde toate femeile au dreptul anual la trei perechi de pantofi cu talpă naturală. Străzile New-Yorkului, ne spune un gazetar neutru, răsună de pași femeilor încălțate cu acești pantofi cu talpă de lemn. Pentru foarte multe americane portul pantofilor cu talpă de lemn este impus de un anumit snobism care le îngăduie afișarea unei înțelegeri patriotice pentru obligațiile

ceasului de față. Fără nicio necesitate materială americanele poartă pantofi cu talpă de lemn pentru a nu se arăta mai prejos de forța de sacrificiu a femeilor din țările greu încercate de război. Și totuși mai este aici și o chestiune de modă. Pantofii cu talpă de lemn au ajuns să fie la modă.

Pălăriile feminine au oglindit întotdeauna evenimentele politice sau sociale. Să ne gândim la bonetele frigiene pe care le purtau burghezele din Parisul marelui revoluții. În timpul imperiului lui Napoleon, moda feminină au adoptat elemente vestimentare inspirate din uniformele mândrilor ostași ai Corsicanului. În războiul actual femeile americane au purtat multă vreme pălării „a la Casablanca” după faimoasa întrevvedere dela Casablanca.

Astăzi, dincolo de Ocean sunt la modă pălării în formă de căști de oțel. În timp ce pălăriile oglindesc evenimentele politice și militare, costumul femeii, în foarte multe țări beligerante, a câștigat în simplitate apropiindu-se de acela al bărbatului, căci femeia lucrează energie în toate domeniile de activitate înlocuind cu succes pe combatanți.

Dar acum să revenim la moda

swing care pentru bărbați se compune din pantaloni înguști, haine largi și păr lung. Pentru femei moda swing se compune din fuste scurte, haine largi și părul lăsat liber să fluture în vânt. Moda aceas'a, prin aspectul ei de improvizație și neglijență, pare să fie o dulce protestare împotriva războiului care a epuizat omenirea. Moda swing a fost înlocuită cu moda numită „su”. Bărbații poartă pantalonii largi la mijloc și înguști spre pantof, haine cu șlit la spate, lungi până la genunchi, pălării cu boruri mari și drepte, talpa pantofilor ortopedică.

Dar femeia îmbrăcălă după această ciudată modă? Ea arată astfel: fustele sunt foarte scurte. Bluzele transparente sunt adoptate pentru a scoate în relief lenjeria de culoare neagră. Ciorapii sunt negri și câteodată în carouri.

Ar fi greu să se stabilească originea acestei mode. Este ea invenția vreunui croitor new-yorkez sau a unui negru din Luiziana?

Din nenorocire, moda nu cunoaște granițe. Ea călătorește cu ușurință fără pasaport chiar în timp de război.

S'ar putea să ajungă, Doamne fericește, și la București!

F E M E I I

CUM TREBUE SĂ NE PURTĂM IN CĂLĂTORIE

CE SĂ FAC CA SĂ-L PĂSTREZ ÎNĂNGĂ MINE?

(Urmare din pag. 4)

taina femeii moderne, când aceea își pune în cap să-i placă „lui”.

Se recomandă, așa dar, în cazurile de îndrăgostire acută sau de simpatie cronică, acea înțelegere prietenească pe care bărbatul modern o presupune la femeia modernă, la care se adaugă câteva picături din acea nevoie de sprijin de care femeile au avut întotdeauna nevoie, la care se adaugă acea seninătate pe care bărbatul preocupat o așteaptă dela ou mai puțin preocupata rază de soare a vieții sale și la care trebuie să se amestece înțelepciunea umană, într'un cadru de armonie interioară și de externă eleganță. Fii îngrijită și prezentabilă la orice oră din zi, și din noapte, atât cât se poate pretinde astăzi, fie chiar cât de modest și cantă să ajungi la acest rezultat fără lamentări și cu puțin bani. Și dacă vei ști să îmbini stilul modern, cu concepția pe care el o are despre ideul feminin, ținând în acelaș timp în mână cartea de bucate, atunci în lupta pentru existența căsniciei, vei cuceri nu numai inima soțului tău, dar și stomacul lui.

Astfel, vom fi îndeplinit tot ce va fi stat în puterile noastre (slabe, dar nu chiar atât de slabe). Într'adevăr, nici o femeie, nici chiar cea mai ambițioasă, cea mai îndrăgostită, cea mai afecționată, nu poate pretinde mai mult decât să-i placă lui, devenind realizarea visurilor sale și împlinirea dorințelor sale.

ioacă, o deschise din nou și deschise și ușa.

La fiecare stație avea întotdeauna câte ceva de cumpărat și când nu mai avea nimic de cerut negustorului de gazete sau aceluia de limonadă, se așeza în fața ferestrei, împiedecând pe toți să vadă până și stația unde se oprise trenul.

Din colțul ei, liniștită și corectă, Elvira părea, prin comparație, o profesoară care călătorea cu o singură valiză, pentru a-și petrece vacanțele în familie. Se ducea dimpotrivă pentru 15 zile, să-și facă cura.

La ora mesei, cu toții scoaseră din săculețe alimente reci și doamna ocupă singură întreaga masută mobilă a compartimentului. Luă dela un vecin un cutițaș, se rugă

de un altul să-i deschidă sticla cu apă minerală, apoi ceru un chibrit pentru țigară cu desinvoltură ca și cum ar fi fost firesc să primească toate acestea.

Apoi, coborî însfârșit la o stație intermediară, spre marea satisfacție a tuturor călătorilor care se grăbiră chiar să-i dea jos bagajele.

— Nu înțeleg — exclamă un domn, adresându-se tuturor, cum mai poate fi astăzi pe lume oameni care, călătorind, cred că-și pot bate joc de toți ceilalți, purtându-se nu numai ca și cum n'ar exista, dar încă pretinzând ca toți să suporte extravaganțele lor.

— Problemă de educație și de clasă — mormăi domnul cu valiza amețită, mulțumit de a se putea ușura puțin.

Chiar dacă plecarea trenului este fixată cu trei ore mai târziu, este prudent să te duci la gară cu o oră înainte de acest termen. Astfel gândea Elvira, instalându-se într'un compartiment înșesat de călători. Își depuse valiza în plasă și întrebă politicos pe un domn învecinat care frunzărea orariul, la ce oră avea să ajungă la Timiș, unde trebuia să coboare. După care începu să citească liniștită în colțul ei.

Câteva minute înainte ca trenul să se pună în mișcare, intră în compartiment o doamnă foarte elegantă, însoțită de un hamal care se încovoiasse sub povara valizelor. Ea puse să fie așezate în plasa compartimentului, dând la o parte pe ceilalți pentru a găsi un loc mai bun pentru ale sale. Acest gest provoacă indignarea unui domn a cărui valiză amenința să se prăbușească sub povara celorlalte.

— Stau și mă întreb — protestă el — dacă în vremurile de astăzi, când numărul vagoanelor este redus, făcând astfel călătoria atât de anevoioasă iar așezarea bagajelor atât de critică dacă este inteligent și îngăduit să se călătorească în modul acesta!

— Eu — răspunse întepată doamna — călătoresc cum îmi place și cu bagajul de care am nevoie.

— În cazul acesta, stimate doamnă, arătați că sunteți cu totul lipsită de acel simț al disciplinii care îndeamnă pe fiecare în zilele de azi, să-și simplifice viața, pentru a nu spori dificultățile proprii și acelea ale altora.

În fața acestei lecții meritate, cu toții aprobarăm tacit și doamna rușinată tăcu și nu se mai mișcă din loc.

Dar pentru că aparține acelei categorii de persoane care în viața normală se arată liniștite și bine crescute dar care, abea încep să călătorească sunt năpădite de tot felul de preocupări și simt nevoia de a se agita și de a stingheri pe cei din jur, începu prin a închide fereastra pentru că se temea să nu „tragă” apoi, pentru că se su-

OCURILE ZITATE

Caii au foarte puțin simț de orientare

S'au făcut cercetări psihologice asupra cailor și rezultatele dovedesc greșită părerea generală că simțul de orientare al cailor este foarte pronunțat. În poveștile de piei roșii, citate de toți copiii, se spune că dacă ai pierdut direcția trebuie numai să arunci hățurile pe gâtul calului, pentru ca animalul să găsească singur drumul spre grajd, datorită simțului de orientare înăscut. Pentru a verifica acest lucru, au fost legați la ochi câțiva cai cari cunoșteau exact grajdurile și pășunile lor și au fost transportați cu camionul la o depărtare de 10—15 kilometri în împrejurime. Animalele n'au fost în stare să vină acasă. Abia dela depărtarea de 4 kilometri caii și-au găsit grajdul.

Femeile au spirit inventiv

Femeile au mult spirit inventiv; aproximativ 600g de femei germane au obținut în cursul ultimelor 50 de ani brevete de invenții, și anume în 89 de domenii diferite. Desigur că activitatea lor a fost cea mai intensă în domeniul gospodăriei, urmează domeniul îmbrăcăminte, tratamentul medical și agricultura.

Câte turnuri are Praga?

Anul acesta se împlinesc 130 de ani de când Praga a fost numită pentru prima oară „orasul cu 100 turnuri”, de către scriitorul german Hormayer. Pe atunci a trebuit să se dovedească locuitorilor din Praga că orășul lor are într-adevăr 100 de turnuri. Bezzani număra 103 turnuri, fără să fie socotite și turnurile de apă și cele ale caselor particulare. Astăzi, după aprecierea specialiștilor, Praga posedă peste 300 de turnuri, calculându-se numai turnurile mai mari ale bisericilor și clădirilor publice și particulare.

Câți oameni există?

Problema repartizării oamenilor pe pământ este deosebit de actuală în timp de războiu, de densitatea populației unei țări depinzând și forța de apărare a acesteia. Europa, cu o suprafață totală de circa 11,4 milioane kilometri pătrați, a avut în 1916 o populație de 495 milioane oameni. Până în anul 1940 numărul locuitorilor Europei s'a ridicat la 531 milioane. În Asia, care are cea mai multă populație, au trăit pe o suprafață totală de 417 milioane kilometri pătrați (în 1916) circa 875 milioane oameni, iar în 1940, 1196 milioane oameni. Africa este foarte slab populată. În anul 1916 au trăit aici pe o suprafață totală de 30,3 milioane kilometri pătrați circa 136 milioane oameni și în 1940, 161 milioane. Continentul american a avut în anul 1916 pe o suprafață totală de 428 milioane kilometri pătrați o populație de 133 milioane oameni și în 1940 o populație de 227 milioane. Creșterea populației într-un interval anumit nu este însă decisivă pentru condițiile respective ale continentului. Continentele care în anul 1916 prezentau o supra-populație au ajuns într-o situație și mai dificilă prin creșterea populației. Pe de altă parte celelalte continente au încă o populație slabă, cu toată creșterea numărului locuitorilor. Astfel Australia și Oceania sunt continentele cele mai puțin dens populate din lume. Aci revin la un kilometru pătrat în anul 1940 numai 1,3 locuitori. Continentul european este cel mai dens populat, având în anul 1940, 46,5 oameni pe un kilometru pătrat.

A murit inventatorul acordeonului

La Bruxelles a murit Armand Lorieux, inventatorul acordeonului diatonic și cromatic, care a devenit aproape în întreaga Europă unul dintre

cele mai populare instrumente muzicale. Lorieux, care s'a născut în 1873 la Liège Sering, a fost un cunoscut acordeonist și a fondat Asociația belgiană pentru muzica populară, care s'a bucurat de succese extraordinare cu ocazia concursurilor internaționale.

Ciuperci cari pot străpunge asfaltul

În privința puterii ciupercilor s'au putut face observații într-adevăr senzaționale. Astfel stratul de asfalt al unei străzi a început deodată să albească mică rîdicături care au crescut dela o zi la alta la o înălțime de 5 cm. Diametrul micilor movițe era de 15—30 cm. Deasemenea movițele prezentau crăpături în formă de raze, plecând dela vârf, care se desfaceau ziua cealaltă, desvăluind misterul acestui fenomen miraculos. Din fiecare rîdicătură ieșea la lumina zilei umbrela unei ciuperci, în timp ce la movițele mai mari ieșeau mai multe deodată. Este vorba de o ciupercă numită în știință psiliota. Ciuperca a avut deci forța să crape un strat de asfalt de o grosime de 5 cm, în cursul a numai 2 zile. Până în prezent n'a mai putut fi făcută o observație de acest fel.

Cât de sus zboară norii

Știința modernă deosebește trei straturi de nori; în primul strat, cu limita superioară de 2000 metri înălțime, se găsesc norii asemănători ceții și norii de ploaie. Al doilea strat de nori se află între 5000 și 6000 metri înălțime și curinde norii de un cenușiu închis și norii albi. În al treilea strat, care este situat totdeauna dincolo de 6000 metri, se găsesc norii ușori, care se înalță pe cerul albastru în formă de linii sau pene, așa numitul strat cirus, un voal fin alburii care formează cununa lunii și norii albi fulgi, masse fără umbre, nori cumulus și nori de furtună care există în toate straturile. Viteza norilor este diferită, depinzând de anotimp și de latitudinea geografică. S'au putut observa grupuri de nori care avansau cu o viteză de 3000 kilometri pe oră. Norii cu cea mai mare viteză sunt cei dela cele mai mari înălțimi.

Durerile sunt supuse unor oscilații orale

Sensibilitatea față de dureri depinde de oscilații orale în timpul zilei. Astfel durerile cele mai mari la tratamentul dinților se simt de pildă pe la orele 18. Deaceia intervențiile dentare, deosebit de dureroase trebuie făcute la alte ore ale zilei. Dacă se iau medicamente contra durerilor

este deasemenea recomandabil să se țină seama de aceste oscilații naturale ale sensibilității.

Capacitatea de a suporta frigul

Capacitatea de suportat graduri ridicate de frig, depinde mai puțin de temperatura exterioară decât de temperatura proprie a corpului. Dacă sângele se răcorește până sub o limită anumită, care la om este de 23 grade, atunci se stinge și ultima scântea de viață. De aci rezultă că omul complet gol poate rezista numai foarte scurt timp unul frig brusc. Lucrul a putut fi dovedit printr-o experiență științifică la care s'au supus doi savanți germani. Imbrăcați foarte subțire, au intrat într-o încăpere răcită până la 30 grade sub zero. După 7 minute n'au mai putut vorbi, iar după 11 minute au pierdut cunoștința; au putut fi readuși la viață numai cu încetul, prin tratament cu raze.

Cum își petrece ziua țincul pământului

Cu începerea zilei apar mai întâiu la ieșirea gangului lor subteran bătrânii ținci, scoțând cu băgare de seamă capul, cercetând atențiv împrejurimile și îndrăznind să iasă cu încredință, făcând câțiva pași. Apoi „fac frumos” de câteva ori și savurează micul dejun; mănâncă iarba cu o rapiditate extraordinară. După pînții apar curând puil, fără măsură pe un loc anumit, de preferință pe o pătră la soare. Locul tradițional de odihnă se află în imediata apropiere a intrării spre gang.

Apoi își petrec timpul stînd culcați și jucându-se. Se așează pe picioarele din spate, se uită împrejur, se curăță, se scarpină, se piaptănă, se joacă între ei; s'au putut observa puil de ținci cari încercau să se declaseze stînd în două picioare. Dacă se întâmplă ceva suspect — apariția unei păsări de pradă, a unei vîlpi, a unui om, — primul ținc care observă acest lucru, fluieră, spre avertizarea celorlalți, un fluier puternic, la intervale scurte care răsună departe...

Criminalitatea în Statele-Unite

După constatările făcute de Federal Bureau of Investigation, condus de Edward Hoover în Statele Unite criminalitatea băieților în vîrstă de 17 ani a crescut în ultimul an cu peste 52%. Dar criminalitatea fetelor de aceeași vîrstă a crescut deasemenea, și anume îndeosebi în ce privește delictele în contra pudeurii publice. Și numărul spargerilor

intreprinse de fete s'a urcat cu 30%. Din totalul de 1,381,681 delictelor comise în 1943 în USA, s'a urcat îndeosebi numărul furturilor de automobile și a violurilor. În schimb numărul crimelor s'a micșorat cu 1052 cazuri față de anul precedent. Deasemenea s'a micșorat numărul furturilor pe stradă, iar prada făcută este în general considerabil de mare. Și în acest domeniu al statisticii criminalității se oglindesc urmările războiului. Spărgătorii au fost nevoiți să se scîlme „orele de lucru”. Lipsa de benzină face ca oamenii să stea seara acasă, de aceea avînd loc foarte puține spargerii în cursul serii și nopții. Dar s'a urcat considerabil numărul spargerilor comise în cursul zilei, locuințele fiind părăsite în aceste ore, deoarece femeile lucrează în serviciul războiului.

Correspondență în 60 de limbi

Pe lângă correspondența prizonierilor de războiu și persoanelor civile internate au fost transmise până în prezent prin Oficiul de Informații pentru prizonieri de războiu al Crucii Roșii Internaționale din Geneva, 100 milioane de știri ale persoanelor civile în aproximativ 60 de limbi și dialecte din toate țările lumii. — În 60 de limbi cu „variațiuni” care au pus adeseori în încercătură pe cei mai experimentați interpreți. Motivul este adeseori naivitatea prizonierilor sau rudelor acestora, în deosebi în ce privește oamenii originari din Africa și Orient. O mamă în Maroc, de pildă, s'a adresat de 7 ori Crucii Roșii din Geneva pentru a-și găsi fiul, scriind însă de 7 ori diferit numele fiului. Și alături tabără de prizonieri din Germania un soldat colonului francez din Dahomey a scris de nenumărate ori la Geneva, scriind la rând ca Mnoussi, ca Edouard Mahouchy Maouche și în sfîrșit ca Mout Pakogan, pentru a deveni apoi Maouca Toloyan. Nu este ușor de a găsi pentru prelucrarea acestor scrisori suficienți elvețieni cunoscători de limbi, care să facă traduceri în mod gratuit, căci cel mai puțin dintre cei 6.000 de angajați ai Crucii Roșii din Geneva sunt plătiți. Totuși s'au pus la dispoziție adevărate genii ale limbilor, printre care un savant care posedă la perfecție 24 de limbi.

Și șoarecii pot deveni arme secrete?

Sub titlul „Arma a șoarecilor”, scrie ziarul turc „Haber” despre o originală propunere găsită într-o revistă engleză. Propunerea cuprinde în esență, cam următoarele: „Trebuie prinsă o întregă armată de șoareci, iar trupurile lor înfășurate într-o hîrtie anume preparată și foarte inflamabilă. De gât li se afîrnă un explosiv ușor, de care se fixează un mic fitil. Când șoarecele începe să roadă fitilul, explozivul de sub gât ia foc aprinzînd hîrtia. Șoarecii speriați o iau la goană incendînd totuși în calea lor”.

Nu se știe însă dacă comandamentul englez a adoptat această ingenioasă armă pentru a răspunde lui „V. I”.

În continuare, revista turcă amintește că șoarecii și șobolani au mai apărut odată în istorie, sub formă, ca să zicem astfel, al unei arme secrete. Fapta s'a întâmplat acum multe mii de ani înainte, când asirienii au năvălit în Egipt, cu o mare armată. După relațiile lui Herodot, se pare că, vîruri întregi de șoareci și șobolani au tăbărit peste armata asiriană, rozînd într-o singură noapte întregul echipament.

Astfel se pare că asirienii au fost nevoiți să se întoarcă. Herodot nu spune însă dacă șoarecii au fost dinadins conduși împotriva asirienilor de vre un vrăjitor egiptean, sau dacă au fost îndemnați să abere asupra echipamentului asirian din simplă poftă de mîncare. Și față cum se verifică odată mai mult dictonul: N'rate nou sub soare (UTA)

DOAMNĂ

MARIANA

ESTE REVISTA CARE IMPLINEȘTE TOATE DORINȚELE D-VOASTRA DE

FRUMUSEȚE, MODĂ, GOSPODĂRIE ȘI LITERATURĂ

MARIANA

28 PAGINI — 10 LEI

Cereti la fiecare 1 și 15 ale fiecărui luni la toți chioșcarii și depozitarii de ziare

CEI 26 DE DUCI AI ANGLIEI

(Urmare din pag. 8)

o mie de corbi ceea ce a și izbutit. Despre al șaptelea duce care poartă numele abia din 1943 se știe doar că are inclinațiuni politice; astfel iarna trecută în camera lorzilor a propus să se împună în locul domeniilor agricole rușul de buze. Această impunere motivează el este conformă spiritului de libertate a Mării Britanii pentru că îngăduie imposibilității să primească sau să refuze impozitul.

Mama tânărului duce la fel tuturor duceselor se interesează mult de protecția animalelor. Immediat după debarcarea aliaților ducesa de Portland a înființat o societate pentru protecția ani-

malelor din Africa de Nord" întrucât i s'a adus la cunoștință că cătării sunt încărcăți peste puterile lor".

Cu excepția cazurilor gen Norfolk, ducii și-au făcut aproape toți educația la Eton. Se poate spune că, dacă ducii anglo-saxoni nu sunt utili poporului lor nu-i sunt însă nici dăunători. Nu au ambiții politice și se mențin într-o anumită rezervă, ceea ce se întâmplă foarte rar în clasele reacționare. Această prezentare favorabilă este numai de suprafață căci îndărătul ei se ascunde mizeria miilor de fermieri și minieri din a căror sărăcie reunită, se nasc bogățiile cătorva. (UTA).

CURIOZITĂȚI

Descoperirea unui mormânt din epoca de bronz

Inspectorul Muzeului Național din Copenhaga, Becker, a găsit zilele acestea în apropierea unui mormânt, de femeie descoperit de curând, și mormântul unui bărbat. Acest mormânt, care datează din epoca de bronz, conține printre altele o bucată dintr'un pumnal de bronz și un topor de piatră.

Descoperirea Americii a fost ieftină

La Buenos Aires s'au găsit într'o moștenire niște documente din care reiese cât s'a cheltuit pentru descoperirea Americii, fapt necunoscut până în prezent. Din documentele acestea reiese că cele trei vase folosite de Columb, „Santa Maria“, „La Pinta“ și „La Nina“, au costat 15.000 pesetas (circa 210.000 lei). Când a plecat Columb din Spania el a obținut salariul său pe 12 luni. Această sumă se cifra la 960 pesetas (circa 13.800 lei). Căpitanii lui Columb aveau un salariu lunar de 60 pesetas (circa 900 lei). Fiecare membru al echipajului câștiga pe lună câte 6-9 pesetas (circa 90-126 lei). Intreaga călătorie pentru descoperirea Americii, inclusiv alimentele și celelalte lucruri necesare călătoriei, a costat 50.000 pesetas (circa 720.000 lei). Deci călătoriile în jurul lumii erau foarte ieftine în timpul descoperitorului Americii. Dar nu existau cabine de lux și nici banchete pe bord. Vântul tinea locurile vaporilor și curentului. Nici o societate de asigurare nu garanta viața echipajului și pentru încărcătură. Totuși suma calculată este atât de redusă, întrucât descoperirea Americii poate fi considerată una dintre cele mai ieftine expediții de acest fel cunoscute în istorie.

Originea pantalonilor bărbătești

La apropiere de Søgaardmoor la Daugbjerg, un sat de lângă Skive, în Jutlanda de Nord, au fost descoperite două schelete din epoca de bronz. Primul schelet descoperit în 1942 datează de acum circa 2.000 de ani, al doilea însă, descoperit de curând, în același loc, prezintă ceva neobișnuit. Nu scheletul, ci îmbrăcămintea acestuia este ciudată, un picior fiind învelit cu fâșii de blană legate cu sfoară. Se crede că acest fel primitiv de „moletiere“ este forma originală a pantalonilor. În epoca de bronz acestea încă nu existau în Danemarca, deoarece pe atunci climatul de aci era foarte dulce. Îmbrăcămintea bărbătească constând numai dintr'o vestă lungă și un fel de manta largă. Abia în epoca de fier au venit la modă în Danemarca „pantalonii“ primitivi, climatul devenind rece. Se poate ca ultimul schelet descoperit să provină din perioada de tranziție între cele două epoci, când omul a fost nevoit să se apere în contra frigului.

țare, trebuie să recunoaștem că arderea ei în locomotive este un progres și că, deci, cu atât mai mult noua ei întrecere cu cărbunele apare pe un plan economic.

Inobilarea cărbunelui este și rămâne punctul de piecare al chimiei aplicate, fără de care economia actuală aproape nu ar putea trăi. Punct crucial a fost anul 1792 când, pentru prima oară s'a obținut din cărbune, gazul aerian, a cărui calorică a fost utilizată pentru luminat și încălzit.

Din rămășițele distilării, primul cărbune întrebuințat a fost coxul. Curios apare faptul că, timp de 60 ani, celălalt rezidu — păcura, azi atât de apreciată — a fost considerat ca un simplu și incomod produs lăaturalnic. Abia în 1845 a reușit A. W. Hoffman să extragă din ea, benzolul, ceea ce zece ani mai târziu a condus la crearea primei industrie a coloranților din anilină. La începutul războiului existau peste 100.000 compuși ai cărbunelui, alcătuiți medicamente de neînlocuit, admirabile culori și nenumărate produse sintetice, cum și a nenumăratelor succedaneie — toate de acest rezidu legate — au îngăduit multor țări sărăce în materii prime să se dispenseze de import. Odată procedeele chimice ai cărbunelui fixate, au fost aplicate și altor substanțe, obținându-se spre pildă, din brânză, lână și din lemn, mătase. Și unele din aceste fibre sintetice sunt atât de superioare produselor naturale, încât pot fi extinse de patru sau cinci ori lungimea lor și măriindu și în același timp rezistența. Dar chimia nu se declară încă mulțumită, făgăduindu-ne noul surprize. (UTA).

ni. Dacă el este descoperitorul pantalonilor înșiși, va rămâne desigur învăluit în mister.

Omul ar putea alerga pe Marte cu viteza unui accelerat.

Puțini știu că dacă omul s'ar muta de pe globul pământesc în lună, ar deveni aci pitic, iar pe soare uriaș. Dacă un om cu o greutate de 70 kilograme ar putea ateriza pe lună, greutatea corpului său ar fi acolo egală cu greutatea de 11 kilograme pe pământ, în timp ce pe soare ar avea greutatea imensă de 1933 kg. Din cauza densității diferite a plantelor față de cea a pământului, același om dacă ar ajunge pe Jupiter ar cântări 177 kilograme, pe Mercur însă numai 27 kilograme, iar pe Marte 26 kg. Deoarece forța de gravitație este pe Marte mult mai mică decât pe pământ, omul s'ar putea misca acolo atât de ușor și cu atâtă abilitate, încât, fără nici o ostență, ar fi în stare să alerge cu viteza unui accelerat.

Un dirijor japonez în Valul Atlanticului

Marele dirijor japonez, contele Konoye, cunoscut în toate țările Europei, a alcătuit o orchestră simfonică proprie, care va servi numai ocrotirii culturale a trupelor. Cu această orchestră, dirijorul Konoye s'a prezentat pentru prima oară soldaților germani cu un concert la Teatrul din Boulogne. Concertul, care cuprindea muzică de Gluck, Haydn și Grieg a entuziasmat pe soldații germani, care stau de veghe la Valul Atlanticului.

Orchestra Filarmonică berlineză în Portugalia

După succesul excepțional obținut la Lisabona, Orchestra Filarmonică berlineză a mai dat un concert în capitala Portugaliei în favoarea Crucii Roșii portugheze. Concertul a avut loc la Coliseum în fața a 7.000 de ascultători. Dirijorul orchestrei, Hans Knappertsbusch, a obținut din partea șefului statului portughez cea mai înaltă decorație pentru artă a țării: „Crucea Sankt Jago“.

Din cafea amoniac!

Din Stockholm se află că zilele acestea, un chimist suedez a descoperit un procedeu pentru distilarea boabelor de cafea, obținând din 2.000 kg. boabe: 103 kg. acetone, 108 kg. metil-atilketon, 44 kg. alcool metilic, 24 kg. fenol, 178 kg. uleiuri combustibile, 305 kg. uleiuri de uns, 30 kg. amoniac și 400 kg. hidrogen. Valorificarea industrială a procedurii se află în curs.

Profanul se va mira auzind că această descompunere e considerată în limbajul chimic ca o inobilare. Dacă ne gândim însă că încărcătura a zece de vapoare cu cafea a fost aruncată în mare, negându-se și alți întrebun-

Două scrisori ale lui Goethe — 31.000 franci

La Paris a avut loc de curând o licitație din colecția lui Mol Neveu. Licitația a adus unele surprize. Goethe și Pasteur au atins desigur sume record, 10 pagini de manuscris al celebrului bacteriolog au fost vândute pentru 52.000 franci. O scrisoare de o pagină și un mic bilet scris de poetul Goethe Charlottei Kestner, a obținut preț de 31.000 franci. Un preț aproape la fel de mare a atins un manuscris de 6 pagini din amintirile scriitorului Gerard de Nerval, care nu este cunoscut decât printr'o traducere bună a unei opere de Goethe și care nebun fiind s'a spânzurat în 1855. Un fragment din „Carmen“ scris de Bizet a obținut prețul de 15.000 franci, iar un manuscris de note de Johan Strauss 12.500 franci. În timp ce niște scrisori (7 pagini) ale chimistului Liebig au obținut prețul de 700 franci, un text al d-rului Guillotin, inventatorul ghilotinei, a obținut un preț dubiu.

Cine a inventat praful de pușcă

Pretinsul călugăr franciscan Berthold Schwarz, despre care se spune că a inventat praful de pușcă în secolul al 14-lea, n'a fost în realitate un franciscan, ci un membru savant al ordinului Bernadinerilor. El a studiat alchimia și alte științe, obținând unul dintre primele grade academice de pe atunci, acela de magistru al artelor libere. Dar Schwarz n'a inventat praful de pușcă. Conform mai multor izvoare care se coincid el a fost condamnat la moarte în anul 1388 în Boemia pentru arta pe care a inventat-o și a născocit-o. Regele Wenzel a fost acela care probabil vroia să-l înlăture, pentru ca alții să poată profita de pe urma invenției lui Schwarz. Dar aci nu este vorba de invenția prafului de pușcă, căci există o indicație germană pentru fabricarea prafului negru, datând din anul 1330. Și Albertus Magnus, marele savant al științelor naturale, a cunoscut praful negru cu efect exploziv. Raportul său datează din anul 1257. Meritul a fost acela de a fi reinventat și ameliorat arta, aproape uitată pe atunci, de a lansa proiectile cu ajutorul prafului de pușcă.

Tigru-leu sau ieu-tigru

La grădina zoologică Hellabrunn din Muenchen s'a născut de curând un pui din încrucișarea unui tigrului cu un leu. Puii moștenesc însușirile ereditare ale ambilor părinți, care pot aparține unei specii, rase sau varietăți diferite. De obicei bastarzii moștenesc o înfățișare între caracteristicile celor doi părinți, dar în unele cazuri se pot asemăna complet cu tatăl sau cu mama. Bastarzii unor specii diferite sunt foarte rari în natura liberă deoarece încrucișarea nu este posibilă între multe specii înrudite, puii murind foarte timpuriu. Dar s'au putut observa împerecheri ciudate la rațe, găini și pești de apă dulce. Chiar în domeniul vegetal ele nu lipsesc. Exemplul cel mai cunoscut pentru încrucișarea artificială este cătărul, rezultat din împerecherea dintre cal și măgar. Bastard „de specie“ este rezultatul încrucișării între două specii diferite, de pildă între urs alb și urs obișnuit, între cocoș sălbatic și găină de munte. Un bastard „mozaic“ este bastardul din încrucișarea a două rase, care în aparență nu se deosebesc decât printr'un singur factor, și care prezintă ciudățenii cari nu se potrivește niciunei dinre cele două grupuri; astfel încrucișările dintre rase de găini albe și negre din pui cu pene împetrite. În grădinile zoologice, îndeosebi la Berlin și la Muenchen, se găsesc o serie de bastarzi cari par a nu se simți bine în pielea lor. S'a crescut, pentru cercetări științifice, un „leu-tigru“, dintr'un tigrului din jungla indiană și o leoaică din Sudan; expresia, culoarea, forma și sensul blăni sunt moștenite de la ambii părinți. Același este cazul la urmașii unor ponei Shetland și a unei zebre, precum și a unui câine ciobănesc german și o lupoaică. Toate aceste animale sunt nereușite încă dela naștere și nu sunt recunoscute nici de rudele tatălui nici de cele ale mamei.

De când datează cărțile de joc

Invenția cărților de joc se atribuie italienilor și se presupune că ele datează din anul 1375. Primele cărți de joc erau schițate și executate de un artist, astfel că erau mici opere de artă, care se vindeau la prețuri foarte ridicate. Cărți de joc putea cumpăra deci numai un om bogat, deoarece un joc costa pe atunci 15.000 scuzi de aur. Ceea ce corespunde astăzi unei valori de circa 180.000 lei.

CEI 26 DE DUCI AI ANGLIEI

OAMENII, CU : O NEVASTĂ ȘI CEVA, DOI COPII ȘI UN SFERT; TREI CASE ȘI JUMĂTATE. ARGINTĂRIE... DE AUR. INVITAȚI COMANDAȚI PRIN AVION, ȘI ALTE NĂZDRĂVÂNII.

Anglia are douăzeci și șase de duci. Pare puțin probabil ca numărul lor să fie din nou mărit deși regele deține acest drept. De 70 ani, nu s'a adus nici o atingere acestei instituții feudale întrucât Majestatea Sa știe că ducii nu sunt așa cum ar trebui să fie, cel mai tare sprijin al monarhiei ci, mai curând, un balast. E îndestulător că instituția ducilor există. Tradiția o cere. Ei dețin astfel, un fel de acoperire politică naturală care dispensează de orice probă de capacitate. Lumea s'a învățat cu ei, cum s'a învățat cu perucile judecătorilor și cu ținuta medievală a Lordului Mayor din Londra. După cum însă, nu se mai poate astăzi pretinde poporului englez să admită un nou duce.

o instituție feudală

Colectia acestor douăzeci și șase de bărbați, este cel puțin ciudată. Titlul lor este o ficțiune; ei nu se sprijină nici pe putere și nici pe vitalitate. În comparație cu ducii insulari, încă, și instituția maharadjah-ilor pare modernă și logică, pentru că au cel puțin menirea să impună indigenilor. Ducii nu impun nici categoriei minore, nici categoriei "slums" de pe malurile Tamisei. Nu au altă rațiune de a fi decât aceea că prin naștere, fac parte dintre oamenii cei mai bogați ai țării materne și nimeni nu mai știe azi exact, de ce.

Coroana ducală e compusă din 8 frunze și purtătorul ei are dreptul la o mantie de hermină. Te adresezi cu formula "His Grace".

Greșit sunt priviți de unii oameni ca factori motori ai plutocrației anglo-saxone. E o simplă aparență, căci deși posedă, desigur, acțiuni Wickers Armstrong și stăpânesc o mare parte a minelelor de cărbuni și a pământurilor arabile, nici măcar de administrația lor nu se ocupă personal. Imputerniciții lor o face cu mai multă destoinicie.

Cea mai originală statistică

Lordul John Patrick Kinross, s'a ocupat puțin mai îndeaproape de această instituție medievală și

nu s'a sfiit să ironizeze. El a publicat o statistică asupra ducilor, din care rezultă că fiecare dintre ei, au : 1,1 soții; 2,2 copii; 3,6 domiciliu și 45000 acre pământ (Ducele de Buccleuch spre pildă, posedă în Scoția 500.000 acre).

Ei trăiesc în medie 63,4 ani, iar toate averile lor la un loc, fac 50.000.000 lire. Jumătate din ei, au averi peste 1.000.000 lire și patru au mai mult de 5.000.000. Numai patru au un venit anual sub 20.000 lire. După această statistică 49 la sută au inteligență și 51 la sută ar avea numai o... înfățișare bună.

În consecință sunt mai puțin prolifici decât sultanii mai monogami decât industriașii americani, au o longevitate mai ridicată decât a mandarinilor, sunt mai săraci decât maharadjah-ii și mai urâți decât vedetele filmelor.

Bogațiile imense de care dispun castelele pline de obiecte prețioase, cum și nimbul titlurilor lor nobiliare, i-a transformat în ființe sociale. Ei n'au nici-o răspundere și nici-o grijă.

Un serviciu de masă, de o tonă jum. aur

Bernard Marmaduke Fitzalan-Howard, este de la vârsta de 9 ani, duce de Norfolk. Este al 16-lea purtător al numelui iar casa sa ducală e cea mai veche din Anglia. Nu a urmat nici-o universitate pentru că a căzut la examenul de admitere. La 14 ani a fost declarat major acordându-i-se dreptul de a dispune de averea sa de 17 milioane lire. Averea sa imobiliară e greu e evaluat. Ea cuprinde castelul Arundel unul din cele mai mari ale insulei cum și altare în Sheffield, Sussex, Derbyshire etc. Valoarea obiectelor prețioase aflate în aceste castele nu poate fi evaluată. Numai serviciul de masă de aur care la declararea majoratului a fost scos din lăzile unde a fost păstrat cântărește o tonă jumătate și valorează 50.000 pfunzi.

Dela 4 shilingi, la 20.000 lire

Totuși, Norfolk nu este cel mai bogat dintre duci. Acest rang îl deține purtătorul numelui celui

mai tinere case ducale Magh Arthur Grosvenor, al doilea duce de Westminster.

Ducii de Westminster sunt urmașii unui oarecare Tom Grosvenor și a unei oarecare Miss Davies. Strămoșul nu are nici-o vină în averea de azi a familiei ci numai fosta Miss Davies, care în 1860 a moștenit o mică proprietate numită Ebury, aducând o arendă anuală de 4 shilingi. Astăzi venitul proprietății Ebury a crescut la 20.000 lire întrucât pe ea s'a construit cartierul Westminster. Marea avere a ducelui de Westminster nu constă însă atât în terenurile și clădirile cartierului cât mai cu seamă în pachetele de acțiuni pe care le deține în cele mai mari societăți industriale și de navigație ale lumii. Ducele de Westminster a fost căsătorit și a divorțat de două ori acordând fiecărei din soții o rentă anuală de 10.000 de lire.

Ducelui de Westminster îi place să guste viața. Se îmbracă la cei mai mari croitori, iar ambiția sa e de a fi considerat ca cel mai agreabil cosmopolit ceea ce-l obligă în timp de pace să fie întotdeauna prezent în localitățile mondene. Era întotdeauna pe drum între Eten-Hall, Monte-Carlo și pașiștile de vânătoare scotiene. Dacă nu era în aceste locuri sau la Paris atunci desigur se afla cu yachtul său pe marea Adriatică. Cum îi era întotdeauna urât să stea singur și nici nu plăceau programe și obligații dinainte stabilite poftea invitații telegrafic trimițând tot telegrafic și un bilet de avion până la Venetia.

Westminster este tipul cheltuitorului prin excelență. Îi place însă să fie privit ca filantrop. Cu prilejul celei de a treia căsătorii a scutit de chirie pe timp de o lună pe toți chiriașii săraci ai imobilelor sale din Westminster.

Un om locuiește 60 camere

Ducii de Bedford una din cele mai vechi case ducale engleze sunt mai puțin sociabili. Al 11-lea duce al numelui care a murit în 1949, locuia singur în castelul său Weburn. Avea o singură pasiune : să colecționeze tablouri. Castelul Weburn are 120 de încăperi, 60 erau locuite personal de duce iar

celelalte 60 erau pentru oaspeți. Aceste 60 camere au stat mereu goale, în tot timpul vieții bătrânului duce. El lua întotdeauna masa singur, fiind servit de cei 7 servitori ai săi.

o menagerie particulară și un tren original

În afară de galeria de tablouri, ducele întreține și o grădină zoologică particulară. Favoritele sale, erau câteva girafe cu care petrecea zilnic câteva ore. Într'un alt parc, avea o crescătorie de lama, iar pe un alt teren îngrădit cu grije, ținea fiare sălbatece. Pentru a se putea plimba nesupărat printre fiarele sale construse în lungul și latul terenului căi ferate înguste pe care circula într'o drezină blindată iar marea lui plăcere era să nascocoască în fiecare din aceste călătorii un nou mijloc de a infuria lei leopardii tigri și ceilalți pensionari ai originalei menajerii.

Chiar și la moarte, ducele de Bedford nu a trebuit să iasă din singurătatea sa întrucât printre proprietățile sale se aflau și două crematorii.

Un pacifist supărat pe oameni

Răposatul cu toate ciudățeniile sale era mai simpatic decât fiul său, Hastings William Jackville Russel, al 12-lea duce de Bedford și marchiz de Tavistock Earl de Bedford Baron Russel de Thomhaugh și baron Howland de Streatham. Despre acest ultim Bedford se știe doar că a fost până în 1913 ofițer în regimentul Middlesex de unde a demisionat. Este un pacifist convins și singura lui plăcere este să atâte împotriva sa oamenii cu care vine în contact. Are o pasiune deosebită pentru papagali.

Un palat subteran și o societate pentru protejarea animalelor din Africa de Nord

Al cincilea duce de Portland și-a construit palate subterane cu săli de bal manej terenuri de tenis și patinaj. Al șaselea duce de Portland a avut ambiția să impuste
(Continuare în pag. 7-a)

CEA MAI ORIGINALĂ

ARISTOCRATIE DIN LUME